

CAT

Tractament menor

Criteri general: Segons el criteri legal i deontològic que es segueix, és necessari el consentiment exprés d'ambdós progenitors que ostenten la potestat parental per sotmetre un menor a tractament, amb independència que estiguin separats i a quin dels dos s'hagi atribuït la guarda i custòdia. Si només fos una avaluació o estudi, seria suficient amb el consentiment d'un dels dos (tot i que l'altre també n'hauria de ser informat de forma que quedi constància).

Si després de donar el consentiment i iniciat el tractament, un progenitor retirés aquest consentiment, s'haurà de deixar de prestar el servei.

Excepcions: En alguns casos cal tenir present que en data 30/11/2020 es va modificar el Codi Civil Català, de manera que la resposta variarà si ens trobem en un cas de violència familiar, en els termes que preveu aquesta norma (apartat 2 de l'article 236-8 del llibre segon del Codi civil de Catalunya). Aquest article també s'ha modificat a desembre de 2021 afegint el relatiu a violència masclista:

“3. Es modifica la lletra d de l'article 236-8.2 del llibre segon del Codi civil de Catalunya, que resta redactada de la manera següent:

“d) Per a l'atenció i l'assistència psicològiques dels fills i filles menors d'edat, no cal el consentiment del progenitor contra el qual se segueix un procediment penal per haver atemptat contra la vida, la integritat física, la llibertat, la integritat moral o la llibertat i indemnitat sexuals de l'altre progenitor o dels fills i filles comuns menors d'edat, o contra el qual s'ha dictat una sentència condemnatòria, mentre no s'extingeixi la responsabilitat penal. Encara que no s'hagi formulat denúncia prèvia, el consentiment tampoc és necessari quan la mare rep assistència, acreditada documentalment, dels serveis d'atenció i recuperació integral per a dones que pateixen violència masclista establerts legalment. L'assistència psicològica als fills i filles majors de setze anys requereix llur consentiment.”

A la resta de l'Estat espanyol es segueix un criteri similar doncs data 4/8/2018 es va modificar l'article 156 del Codi Civil en el mateix sentit i també més recentment en una reforma on s'especifica que en cas de discrepància entre els progenitors decidirà el progenitor amb el qual convisquin els fills.

En aquests casos cal analitzar la documentació que et portin per decidir. Has de tenir en compte que no serveix només haver interposat una denúncia. En cas de dubte saps que pots consultar aquesta assessoria jurídica del copc.

Edat del consentiment: Els criteris anteriorment assenyalats varien en funció de l'edat. L'article 212-2 del Codi Civil de Catalunya estableix quan al consentiment informat en temes sanitaris: “1. Les persones majors de setze anys i les menors que tinguin una maduresa intel·lectual i emocional suficient per a comprendre l'abast de la intervenció en la seva salut han de donar el consentiment per si mateixes, llevat dels casos en què la legislació d'àmbit sanitari estableix una altra cosa”.

Aquest criteri seria aplicable també en aspectes de tractaments o intervencions no sanitàries, si bé es recomanable una especial prudència i poder-ho provar o argumentar quan son menors de 16 anys, en els àmbits sanitaris o altres.

Dret d'informació dels progenitors sobre dades de salut de majors de 16 anys

Segons resolucions i dictàmens de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades i de L'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, els progenitors de menors d'edat que al tenir més de 16 anys (14 parlen aquestes resolucions doncs inclouen el menor madur) poden seguir exercint el seu dret de tenir accés a la informació salvant casos en que puguin haver-hi un conflicte d'interessos (per exemple el cas de que un pare hagi realitzar una activitat delictiva que afecti al seu fill menor). Per ex. Dictamen autoritat catalana de Protecció de dades de març de 2018-CNS 10/2018.

En tot cas i no existint uns criteris clars es recomana que a l'inici del tractament el menor major de 16 anys signi consentiment perquè el professional pugui informar els progenitors del tractament, almenys d'aquells aspectes greus o importants per la salut física o mental del menor, evitant així els riscos de responsabilitats derivades de no haver informat els pares d'aspectes importants. En casos de conflicte d'interessos caldrà estudiar el cas per poder decidir.

ESP

Tratamiento menor

Criterio general: Según el criterio legal y deontológico que se sigue, es necesario el consentimiento expreso de ambos progenitores que ostentan la potestad parental para someter a un menor a tratamiento, con independencia de que estén separados y a quién de los dos se haya atribuido la guarda y custodia. Si solo fuera una evaluación o estudio, sería suficiente con el consentimiento de uno de los dos (a pesar de que el otro también tendría que ser informado de forma que quede constancia).

Si después de dar el consentimiento e iniciado el tratamiento, un progenitor retirara este consentimiento, se deberá dejar de prestar el servicio.

Excepciones: En algunos casos hay que tener presente que en fecha 30/11/2020 se modificó el Código Civil Catalán, de forma que la respuesta variará si nos encontramos en un caso de violencia familiar, en los términos que prevé esta norma (apartado 2 del artículo 236-8 del libro segundo del Código civil de Cataluña). Este artículo también se ha modificado en diciembre de 2021 añadiendo lo relativo a la violencia machista:

“3. Es modifica la lletra d de l'article 236-8.2 del llibre segon del Codi civil de Catalunya, que resta redactada de la manera següent:

“d) Per a l'atenció i l'assistència psicològiques dels fills i filles menors d'edat, no cal el consentiment del progenitor contra el qual se segueix un procediment penal per haver atemptat contra la vida, la integritat física, la llibertat, la integritat moral o la llibertat i indemnitat sexuals de

l'altre progenitor o dels fills i filles comuns menors d'edat, o contra el qual s'ha dictat una sentència condemnatòria, mentre no s'extingeixi la responsabilitat penal. Encara que no s'hagi formulat denúncia prèvia, el consentiment tampoc és necessari quan la mare rep assistència, acreditada documentalment, dels serveis d'atenció i recuperació integral per a dones que pateixen violència masclista establerts legalment. L'assistència psicològica als fills i filles majors de setze anys requereix llur consentiment.”

En el resto del Estado español se sigue un criterio similar, pues en fecha 4/8/2018 se modificó el artículo 156 del Código Civil en el mismo sentido, y también más recientemente en una reforma donde se especifica que en caso de discrepancia entre los progenitores decidirá el progenitor con el cual convivan los hijos habitualmente.

En estos casos hay que analizar la documentación que te presenten para decidir. Tienes que tener en cuenta que no sirve solo haber interpuesto una denuncia. En caso de duda sabes que puedes consultar esto en asesoría jurídica del copc.

Edad del consentimiento: Los criterios anteriormente señalados varían en función de la edad. El artículo 212-2 del Código Civil de Cataluña establece en cuanto al consentimiento informado en temas sanitarios: “1. Las personas mayores de dieciséis años y las menores que tengan una madurez intelectual y emocional suficiente para comprender el alcance de la intervención en su salud tienen que dar el consentimiento por sí mismas, salvo los casos en que la legislación de ámbito sanitario establece otra cosa”.

Este criterio sería aplicable también en aspectos de tratamientos o intervenciones no sanitarias,

Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya

si bien se recomendable una especial prudencia y poderlo probar o argumentar cuando sean menores de 16 años, en los ámbitos sanitarios u otros.

Derecho de información de los progenitores sobre datos de salud de mayores de 16 años

Según resoluciones y dictámenes de la Agencia Española de Protección de Datos y de La Autoridad Catalana de Protección de Datos, los progenitores de menores de edad que al tener más de 16 años (14 hablan estas resoluciones pues incluyen el menor maduro) pueden seguir ejerciendo su derecho de tener acceso en la información salvo casos en que puedan haber un conflicto de intereses (por ejemplo el caso de que un padre haya realizar una actividad delictiva que afecte a su hijo menor). Por ej. Dictamen autoridad catalana de Protección de datos de marzo de 2018 CNS 10/2018.

En todo caso y no existiendo unos criterios claros se recomienda que en el inicio del tratamiento el menor mayor de 16 años firme consentimiento para que el profesional pueda informar los progenitores del tratamiento, al menos de aquellos aspectos graves o importantes por la salud física o mental del menor, evitando así los riesgos de responsabilidades derivadas de no haber informado los padres de aspectos importantes. En casos de conflicto de intereses habrá que estudiar el caso para poder decidir.